

Finansdepartementet
fi.remissvar@regeringskansliet.se

Kopia
fi.ofa.dis.remisser@regeringskansliet.se.

Remissvar - Kompletterande bestämmelser till EU:s cyberresiliensförordning (SOU 2025:115)

Tågforetagen är en bransch- och arbetsgivarorganisation med cirka 100 medlemmar som har närmare 19 000 medarbetare. Bland medlemmarna finns de flesta av Sveriges aktiva tågoperatörer och ett flertal järnvägsinfrastrukturföretag.

Tågforetagens bedömning – påverkan på järnvägsföretag

EU:s cyberresiliensförordning (Cyber Resilience Act) innebär att järnvägsföretag påverkas både direkt och indirekt genom skärpta och i vissa delar nya krav på cybersäkerhet för produkter och system som är centrala för järnvägens drift. Även om regelverket i första hand riktar sig till tillverkare och leverantörer av produkter med digitala element, får det i praktiken betydande konsekvenser för järnvägsföretag som användare och beställare av sådana system.

Digitala system och driftkritiska funktioner

Järnvägsföretag är i hög grad beroende av digitala produkter och system såsom signalsystem, trafikledning, kommunikationslösningar, fordons- och underhållssystem samt IT-stöd för operativ verksamhet. Dessa omfattas i stor utsträckning av cyberresiliensförordningens krav på bland annat risk- och sårbarhetshantering, dokumentation, säkerhetsuppdateringar samt rapportering av allvarliga incidenter och utnyttjade sårbarheter. Förordningen får därmed direkt betydelse för järnvägsföretagens möjligheter att bedriva säker och tillförlitlig verksamhet.

Ökat ansvar i leverantörs- och upphandlingsledet

Järnvägsföretag behöver i ökande utsträckning säkerställa att upphandlade produkter och tjänster uppfyller kraven enligt cyberresiliensförordningen. Detta innebär ett ökat ansvar i kravställning, uppföljning och kontroll av leverantörer, inklusive hantering av säkerhetsuppdateringar och incidenter under hela produktens livscykel. I vissa situationer kan järnvägsföretag även bedömas

omfattas av regleringen i egenskap av importör eller distributör, till exempel vid anpassning eller vidareanvändning av digitala produkter.

Administrativa och ekonomiska konsekvenser

Efterlevnaden av cyberresiliensförordningen medför ökade administrativa och organisatoriska krav för järnvägsföretag, bland annat genom behov av nya processer, ökad dokumentation och tillgång till cybersäkerhetskompetens. För mindre och medelstora järnvägsföretag finns en särskild risk för oproportionerliga kostnader och ökat beroende av externa konsulter. Detta kan påverka konkurrensneutralitet och förutsägbarheten i verksamheten.

Tillsyn och regelefterlevnad

Förordningen innebär att järnvägsföretag, direkt eller indirekt, kan komma att beröras av marknadskontroll och tillsyn samt av sanktionsbestämmelser vid bristande efterlevnad. Då järnvägsföretag redan omfattas av krav enligt järnvägsflagstiftningen, NIS2 och annan säkerhets- och beredskapsreglering är risken för överlappande eller svåröverskådliga regelkrav påtaglig om samordningen mellan regelverk inte säkerställs.

Samlad bedömning

Tågföretagen delar målsättningen att stärka cybersäkerheten i produkter och system, vilket är nödvändigt för ett robust transportsystem. Samtidigt bedöms cyberresiliensförordningen få betydande konsekvenser för järnvägsföretag i form av ökade krav, kostnader och administrativ belastning. För att regelverket ska bidra till ökad motståndskraft utan att försämra järnvägens funktion och konkurrenskraft är det avgörande att:

- tillämpningen blir proportionerlig och riskbaserad,
- samordningen med befintliga regelverk, särskilt NIS2 och järnvägssäkerhetslagstiftningen, säkerställs, samt
- stöd och vägledning till företag utformas tydligt och praktiskt, med särskild hänsyn till mindre aktörer.

För Tågföretagen den xx april 2026

Lina Lagerroth
Senior Näringspolitisk expert